

FARMASIALIITTO

Asiantuntijalausunto HE 111/2025 vp Sosiaali- ja terveysvaliokunta

11.11.2025

Maija Pirttijärvi
Suomen Farmasialiitto

Yleisiä huomioita esityksestä

- Hallitusohjelman kirjaus rationaalisesta lääkehoidosta ei toteudu
  - vaarantaa maanlaajuisen apteekkiverkoston säilymisen ja heikentää huoltovarmuutta
  - ei paranna lääkkeiden saatavuutta ja saavutettavuutta
  - heikentää farmaseuttisen tuen saatavuutta apteekeista, sillä apteekkien sopeuttamistoimet tulevat todennäköisimmin kohdistumaan farmaseuttiseen henkilöstöön
- Muun muassa apteekkien tehtävien, verkkoapteekkitoiminnan, sekä apteekkien ja hyvinvointialueiden yhteistyön kehittäminen vaikeaa taloudellisten resurssien vähentyessä

Farmaseuttinen neuvonta ja ohjaus

- Lääkehoidon ohjaus ja farmaseuttinen neuvonta ovat lääkkeiden käyttäjien arvostamia matalan kynnyksen terveystalouksia
  - Taloudellisten resurssien heikentyessä nämä vaarantuvat
- Esitetyt leikkaukset vaarantavat apteekkien roolin lähipalveluna
- Apteekkien farmaseuttinen työ (lääkeneuvonta sekä reseptien tarkistus poikkeamien ja yhteisvaikutusten varalta) säästää hyvinvointialueiden kustannuksia
- Farmaseuttinen henkilöstö on merkittävässä roolissa asiakkaan turvallisen, taloudellisen ja tarkoituksenmukaisen lääkehoidon varmistamisessa
  - Ennaltaehkäisee lääkehaittoja, jotka tulevat yhteiskunnalle kalliiksi

Apteekkiverkoston ja farmaseuttisen neuvonnan heikkenemisen vaikutukset sosiaali- ja terveydenhuollossa

- Apteekki on yhä useammin ainoa terveydenhuollon toimipiste harvaan asutuilla alueilla
- Apteeekeissa annetaan asiantuntevaa neuvontaa ja vastataan yhä monimutkaisempiin terveyteen liittyviin kysymyksiin ja ohjataan tarvittaessa ottamaan yhteyttä terveydenhuoltoon
- Apteekkiverkoston heikkenemisen myötä kyselyt ohjautuvat jatkossa hyvinvointialueille kuormittaen jo valmiiksi rasittunutta sosiaali- ja terveydenhuoltoa.
- Farmaseuttisen osaamisen väheneminen apteekeissa sopeuttamistoimien myötä on kestävätila tilanteessa, jossa samanaikaisesti keskustellaan siitä, mitä apteekkitoiminnalta ylipäätään tulevaisuudessa halutaan

Esityksen vaikutukset lääkkeiden käyttäjiin

- Esitetyt toimenpiteet tulevat johtamaan sopeutustoimiin apteekeissa
  - vaikutusta myös alueella asuvien ihmisten lääkkeiden saavutettavuuteen.
- Palvelutason heikkeneminen aiheuttaa riskin lääke- ja lääkitysturvallisuudelle
- Osa apteekeista ja sivuapteekeista muuttuu kannattamattomiksi, aukioloaikoja lyhennetään, farmaseuttista työvoimaa vähennetään ja pahimmillaan toimipisteitä suljetaan kokonaan
  - pitemmät apteekkimatkat, suppeammat aukioloajat
  - reseptilääkkeiden saavutettavuus heikkenee
- Apteekin terveyttä edistävä yhteiskunnallinen merkitys korostuu paikkakunnilla, joilla ei ole enää jäljellä muuta terveydenhuollon toimipistettä

Itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajennus

- Apteekkien farmaseuttisen henkilöstön rooli itsehoitolääkkeen tarpeen selvittelyssä yhdessä asiakkaan kanssa merkittävä
- Yhteisvaikutukset reseptilääkkeiden kanssa jäävät huomioimatta
- Tarpeeton lääkkeiden hankinta lisää väärinkäyttöä, haittavaikutuksia ja tarpeellisen muun hoidon aloituksen viivästymistä
- Ei säästöjä valtiontalouteen, mutta lisää muun terveydenhuollon kustannuksia

Vaikutukset apteekkien farmaseuttiseen henkilöstöön ja farmasian opiskelijoihin

- Apteekkeille esitetään toistuvasti uusia, positiivisiakin, velvollisuuksia ilman että resurssia lisätään
- Kannamme huolta työmäärän lisääntymisestä ja työhyvinvoinnista tilanteessa, jossa apteekkien farmaseuttista henkilöstöä vähennetään osana sopeuttamistoimia
- Pelkäämme myös, että heikentävä taloustilanne vaikuttaa alan houkuttelevuuteen, osaamisen kehittämiseen ja apteekkien halukkuuteen huolehtia farmasian opintoihin kuuluvasta pakollisesta apteekkiharjoittelusta
  - Ensimmäisiä merkkejä jo nähtävillä
  - Pahimmillaan opinnot voivat viivästyä

Lopuksi

- Lääkkeet muodostavat noin 15% koko terveydenhuollon kustannuksista
- Pistemäisten säästöjen sijaan tulee keskittyä kokonaisuuteen, jolloin voidaan selkeämmin nähdä onnistuneella lääkehoidolla saavutettavat inhimilliset ja taloudelliset hyödyt

